

Środowiskowe Domy Samopomocy

czwartek, 01 kwietnia 2010 17:10

Specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być świadczone nie tylko "na miejscu u klienta", ale również w formie dziennego pobytu w ŚDSach. Dla niektórych z Państwa ten skrót zapewne brzmi tajemniczo – oto, co oznacza: Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi. Autyzm wg międzynarodowej klasyfikacji chorób (tak jak i inne całościowe zaburzenia rozwoju, upośledzenie umysłowe itp.) jest zaburzeniem psychicznym. Może to, więc, być miejsce dla naszych pełnoletnich dzieci, chociaż wymogi są nie dla wszystkich możliwe do spełnienia. W większości, pacjentami Domów Samopomocy są osoby cierpiące na schizofrenię oraz depresję (mające swój początek dopiero w wieku dorosłym), stąd też często są one w stanie samodzielnie napisać podanie i przyjść do pracownika socjalnego. Jednak może to zrobić również opiekun, szczególnie, jeśli podopieczny jest ubezwłasnowolniony. Domy te zapewniają atrakcyjne wypełnienie dnia w godzinach roboczych, mogą stać się miejscem zawierania przyjaźni, zaś rodzicom dają pół dnia na odsapnięcie. Bardzo cieszy mnie ten artykuł, dotyczący osób dorosłych, bowiem wszystkie nasze dzieci staną się kiedyś pełnoletnie. Dziękuję Pani Agnieszce za jego opracowanie.

Liliana Bujala

Środowiskowe Domy Samopomocy są jednostkami organizacyjnymi Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej. Pracownicy socjalni lokalnych Ośrodków są zorientowani, gdzie znajduje się Środowiskowy Dom Samopomocy obejmujący swą działalnością daną miejscowość.

Celem Środowiskowych Domów Samopomocy jest prowadzenie rehabilitacji psychospołecznej, umożliwiającej osobom dotkniętym zaburzeniami psychicznymi przywrócenie i rozwijanie umiejętności, dotyczących możliwości samodzielnego zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, a tym samym przywrócenie ich do społeczeństwa jako pełnowartościowych i samodzielnych ludzi. Rehabilitacja psychospołeczna realizowana jest poprzez specjalistyczne usługi opiekuńcze, które obejmują usprawnianie do funkcjonowania w społeczeństwie oraz wsparcie psychologiczno-pedagogiczne i edukacyjno–terapeutyczne. W ramach usprawniania do funkcjonowania w społeczeństwie prowadzona jest rehabilitacja społeczna i świadczenia edukacyjne. Ich realizacja odbywa się za pomocą treningu umiejętności społecznych, opartego na metodach behawioralnych (systemie nagród – żetonów, wymienianych następnie wg wyboru na: kawę, jogurt, baton, itp.) Rehabilitacja społeczna realizowana jest m.in. poprzez trening komunikacji interpersonalnej, trening asertywności oraz terapię zajęciową (malowanie, robótki ręczne, szycie, majsterkowanie). Świadczenie edukacyjne - poprzez trening lekowy, budżetowy, kulinarny (tj. kolejno: nauczanie o przyjmowaniu i działaniu leków; pomoc w regulowaniu opłat, indywidualne zajęcia z prowadzenia budżetu domowego; przygotowanie prostych potraw oraz pomoc w zakupach). W ramach wsparcia psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego prowadzona jest psychiatryczna opieka zdrowotna, realizowana poprzez psychoterapię indywidualną i grupową oraz psychoedukację (zdobywanie informacji o swojej chorobie) i relaksację.

Rehabilitacja w Środowiskowych Domach Samopomocy prowadzona jest w ciągu dnia od poniedziałku do piątku. Dzień w ŚDSie zazwyczaj rozpoczyna się od tzw. porannej społeczności, podczas której uczestnicy i personel dzielą się wzajemnie wrażeniami z poprzedniego dnia oraz swoim aktualnym samopoczuciem. Następnie prowadzony jest jeden z treningów umiejętności społecznych (w każdy dzień tygodnia inny trening). Potem jest czas na rozmowy towarzyskie, kawę, herbatę. Następnie odbywa się terapia zajęciowa oraz indywidualne rozmowy z psychologiem. W niektóre dni tygodnia odbywają się także zajęcia rekreacyjno-kulturalne, np. kącik filmowy, zajęcia taneczne, gry i zabawy ruchowe. W

zależności od zainteresowań rehabilitowanych odbywają się też wycieczki, wyjścia do kina, teatru, muzeum oraz imprezy okolicznościowe. W niektórych Środowiskowych Domach Samopomocy można także bezpłatnie lub za odpłatnością – w zależności od posiadanych dochodów - skorzystać z dwóch posiłków dziennie.

Niektóre Środowiskowe Domy oferują bezpłatny dowóz do ośrodka, zwłaszcza dla osób, które są w trudnej sytuacji finansowej lub mają trudności w samodzielnym poruszaniu się na zewnątrz, uwarunkowane zaburzeniami psychicznymi.

Osoba ubiegająca się o tę formę pomocy musi być: pełnoletnia, zdolna do wykonywania podstawowych czynności samoobsługowych, być w stanie remisji, czyli bez ostrych objawów psychotycznych, tak by możliwe było nawiązanie z nią logicznego kontaktu słownego oraz by nie stanowiła zagrożenia dla siebie i otoczenia. Rehabilitacja prowadzona jest wyłącznie za zgodą pacjenta.

Osoby spełniające ww. warunki i zainteresowane specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w Środowiskowych Domach Samopomocy powinny zgłosić się do pracownika socjalnego ze swojego rejonu z kompletem dokumentów, tj. podaniem, zaświadczeniem lekarskim, udokumentowanymi dochodami z poprzedniego miesiąca oraz książeczką opłat mieszkaniowych. Konieczne jest też posiadanie stałego lub czasowego zameldowania na terenie danego powiatu. Pracownik socjalny umówi się wtedy na wywiad, który stanie się podstawą do wydania decyzji administracyjnej Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Agnieszka Zgrzebna-Dec, pedagog i pracownik socjalny